

Σάντρο Μοντέο

BARÇA

Σειρά Ballpen

Επίβλεψη: Γιάννης Καραχάλιος

Μετάφραση: Γιάννης Ε. Στάμος

Διόρθωση: Θάνος Μοσχούδης

Εξώφυλλο: MOTIBO A.E.

Τίτλος Πρωτοτύπου: *IL BARÇA*

© Isbn Edizioni S.r.l., Milano 2011

© 2012 Εκδόσεις Τόπος

για την ελληνική γλώσσα σε όλο τον κόσμο

ISBN: 978-960-499-060-3

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμία διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσβολών της. Κατά το Ν. 2387/20 (όπως έχει τροποποιηθεί με το Ν. 2121/93 και ισχύει σήμερα) και κατά τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με το Ν. 100/1975) απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αποθήκευση σε κάποιο σύστημα διάσωσης και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου με οποιονδήποτε τρόπο ή μορφή, τμηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διασκευή, χωρίς τη γραπτή άδεια του εκδότη.

Εκδόσεις Τόπος

Πλαπούτα 2 και Καλλιδρομίου

11473, Αθήνα

Τηλ.: 210 8222835-856

Fax: 210 8222684

www.toposbooks.gr

Σάντρο Μοντέο

BARÇA

**Όλα τα μυστικά της ισχυρότερης
ομάδας του πλανήτη**

**Πρόλογος της ελληνικής έκδοσης
Χρήστος Σωτηρακόπουλος**

**Εισαγωγή
Πάολο Κοντό**

**Επίμετρο
Έρβιν Γουέλς**

Περιεχόμενα

Πρόλογος για την ελληνική έκδοση <i>Χρήστος Σωτηρακόπουλος</i>	9
Εισαγωγή του <i>Πάολο Κοντό</i>	19
Φόρος τιμής στην Καταλωνία	35
Ο άνεμος που πνέει από το μέλλον	45
Ανατολικά του ήλιου, δυτικά της σελήνης	81
Σ' ένα δίκτυο γραμμών που διασταυρώνονται	117
Κβαντική μηχανική	151
Όλα τα πρωινά του κόσμου	189
Η Ζώνη του Λυκόφωτος	199
Επίμετρο του <i>Ίρβιν Γουέλς</i>	227
Ο χάρτης του ολοκληρωτικού ποδοσφαίρου	239
Σχετική βιβλιογραφία	246

ΚΑΝΕΙΣ ΠΟΤΕ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΔΙΟ ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟ

Χρήστος Σωτηρακόπουλος

Τη φανέλα της φόρεσαν μερικά από τα μεγαλύτερα ονόματα στην ιστορία του ποδοσφαίρου. Δεν υπάρχουν άλλωστε πολλά κλαμπ που μπορεί κάποιος να βρει κρεμασμένες στους τοίχους των γραφείων φωτογραφίες από τόσα και τόσα αστέρια. Παίκτες πρώτης διαλογής, που έναν από αυτούς να είχε να επιδείξει κάποιος άλλος σύλλογος θα ήταν αφορμή για βράβευση! Διαβάζεις τη λίστα αυτών που έχουν φορέσει τη στολή της Μπαρτσελόνα και σε πιάνει ίλιγγος. Από τον Γιόχαν Κρόιφ και τον Λάζλο Κουμπάλα μέχρι τον Ντιέγκο Μαραντόνα, τον Ριβάλντο, τον Ρομάριο, τον Ροναλντίνιο και τον (πρώτο αληθινά πλήρη αμυντικό χαφ του πλανήτη) Γιόχαν Νέεσκενς, η λίστα έχει ανάμεσα και Στόιτσκοφ, και Ρονάλντο, και Ανρί, και Κόκτσις, και Τσίμπορ, και Λουίς Σουάρεθ, και Φίγκο, και Χάτζι, και Σούστερ, και Ετό, και Λίνεκερ, και Κούμαν, και Λάουντρουπ, και Ντέκο, και Λάρσον, Τουρέ, Ιμπραϊμοβιτς, Αμπιντάλ!

Μιλάμε μόνο για μερικά από τα τεράστια μεγέθη που αγωνίστηκαν με τη φανέλα των «μπλαουγκράνα» και είμαι βέβαιος πως ξεχνάω και άλλους, γιατί, όσο σκέφτομαι, το μυαλό πάει στον Ουρουγουανό μπακ Βιλαβέρντε, τον Βραζιλιάνο Εβαρίστο, τον Ζιοβάνι, τον Αυστριακό Χανς Κρανκλ

(από τους μεγαλύτερους γκολτζήδες της δεκαετίας της '70) τον Περουβιανό Ούγκο Σοτίλ με το μαγικό αριστερό πόδι, αλλά και τον Δανό Σίμονσεν, πριν φτάσουμε στην ομάδα θαύμα των τελευταίων τεσσάρων ετών. Ο Λιονέλ Μέσι έγινε μέσα σε λίγα χρόνια ο πρώτος σκόρερ στην ιστορία της Μπάρτσα, έχοντας βάλει ήδη υποψηφιότητα για τον τίτλο του κορυφαίου ποδοσφαιριστή όλων των εποχών, αλλά φυσικά δεν ήταν μόνος σε αυτή τη διαδρομή. Στην τεράστια, λοιπόν, λίστα αυτών που έγραψαν την ιστορία της Μπαρτσελόνα μπαίνουν, δίπλα στα τεράστια ονόματα που προαναφέραμε, ο Τσάβι, ο Ινιέστα, ο Πουγιόλ, ο Πικέ, ο Ζόρντι Άλμπα, ο Βίγια, ο Πέδρο, ο Ντάνι Άλβες, ο Σάντσεζ και ο Μπουσκέτς. Όλοι αυτοί, σε ένα διάστημα πενήντα μυθικών μηνών στο «Καμπ Νου», υπό τις τεχνικές οδηγίες πρώτα ενός άλλου σπουδαίου χαφ κάποτε, του Πεπ Γκουαρντιόλα, και εδώ και κάποιους μήνες του Τίτο Βιλανόβα, παραδίδουν μαθήματα ποδοσφαίρου, έχοντας κερδίσει σχεδόν ομόφωνα από όλους όσοι παρακολουθούμε την εξέλιξη του παγκόσμιου ποδοσφαίρου, τον τίτλο της πιο εντυπωσιακής ομάδας σε συλλογικό επίπεδο στην ιστορία του αθλήματος.

Μιλάμε για συλλογικό επίπεδο, καθώς στις εθνικές ομάδες ελάχιστοι μπορούν να διαφωνήσουν πως ο τίτλος ανήκει σε αυτή την εξωπραγματική Εθνική Ισπανίας που από το 2008 και ύστερα σπάει το ένα ρεκόρ μετά το άλλο! Και βέβαια γίνεται αντιληπτή και από τον πιο αδαή, η καταλυτική σφραγίδα που έχει μπει στο στυλ της Εθνικής Ισπανίας από τον τρόπο σκέψης της Μπάρτσα.

Φυσικά, δεν υπάρχει μόνο το σήμερα, αλλά και το χτες. Τίτλους και ιδίως αναγνώριση στη Βαρκελόνη κατέκτησαν επάξια, από τον Ράμαλετς, τον Ασένσι και τον Ρέσακ έως τον Γκουαρντιόλα, τον Κάρασκο και τον Χούλιο Σαλίνας, από τον Θουμπιθαρέτα, τον Λουίς Ενρίκε και τον Μαρία

Μπακέρο έως τον Μπεγκιριστάιν, τον Σέρτζι, τον Πίτσι Αλόνσο, τον Αλεσάνκο, τον Χούλιο Αλμπέρτο, τον Πεδράθα και τον Βίκτορ Μουνιόθ. Όσο μεγαλώνει η λίστα καταλαβαίνει κανείς ακόμη πιο εύκολα τις απαιτήσεις αυτής της φανέλας.

Η Μπαρτσελόνα έγινε μόδα τα τελευταία χρόνια. Και στην Ελλάδα, φυσικά. Λογικό, αν υπολογίσουμε πόσο όμορφο ποδόσφαιρο έπαιξε φτάνοντας τρεις φορές στην αποθέωση της κατάκτησης του Τσάμπιονς Λιγκ, το 2006, το 2009 και το 2011.

Όμως, ας υπάρχει πάντα στο πίσω μέρος του μυαλού πως οι «μπλαουγκράνα» δεν γιγάντωσαν μέσα από τις επιτυχίες μονάχα. Το κατόρθωσαν γιατί αποτέλεσαν σημείο αναφοράς που ένωσε έναν λαό σε δύσκολες εποχές. Και μέσα από τις αποτυχίες της έκανε φίλους, γιατί σπάνια απεμπόλησε την επιθυμία του κοινού της να απολαύσει καλή μπάλα στον βωμό των τίτλων. Αν κάποιος μου ζητούσε να τοποθετήσω στην κορυφή της λίστας το σημαντικότερο που κατάφερε αυτό το κλαμπ στο πέρασμα των χρόνων, ήταν ακριβώς αυτή η αδήριτη ανάγκη του κοινού της να παρακολουθήσει καλή μπάλα!

Η πρώτη δική μου εικόνα από αυτόν τον τεράστιο σύλλογο ήταν ένα απόγευμα της δεκαετίας του '70. Την εποχή των δύο (όλων κι όλων) καναλιών στην τηλεόραση, η παλιά YENEΔ έδειχνε αραιά και πού εκτεταμένα στιγμιότυπα από την Ισπανία. Ήταν ένα ματς της Μπαρτσελόνα με την Ατλέτικο Μαδρίτης στις πρώτες εμφανίσεις του Γόχαν Κρόιφ. Τα παιδικά μάτια άνοιξαν με θαυμασμό όταν αντίκρισαν τον Ολλανδό σταρ να σηκώνεται στον αέρα σε σέντρα του Ασένσι και με βολ πλανέ να αφήνει άγαλμα τον Ρέινα (πατέρα του τωρινού γκολκίπερ της Λίβερπουλ), πετυχαίνοντας το γκολ που θα αναδεικνυόταν ως τέρμα της σεζόν.

Εκείνη τη χρονιά, το 1973-74, η Μπάρτσα υπό τις οδηγίες του Ρίνους Μίχελς θα έπαιρνε το πρώτο της πρωτάθλημα μετά από 14 ολόκληρα χρόνια! Και για να συμβεί αυτό θα χρειαζόταν να μετακινηθούν από τον Άγιαξ στην Καταλωνία πρώτα ο Γιόχαν Κρόιφ και ύστερα ο Γιόχαν Νέεσκενς.

Ήταν η εποχή που η δικτατορία του Φράνκο έπννε τα λοίσθια και ο «Ελ Καουντίγιο» (ο οποίος δεν ήθελε να βλέπει ούτε ζωγραφιστή την Μπάρτσα) έμελλε να βιώσει την ήττα σε επικοινωνιακό επίπεδο. Όταν ο Κρόιφ βάπτισε τον γιο του με το όνομα Ζόρντι, προς τιμή του πολιούχου της Καταλωνίας, αν και η αστυνομία είχε ρητή εντολή να συλλαμβάνει τους γονείς εφόσον έδιναν στα παιδιά τους ονόματα που δεν ήταν «ισπανικά», καταλαβαίνει κανείς πως αυτό ήταν αδύνατον να συμβεί με τον «ιπτάμενο Ολλανδό». Ήταν τότε ο πιο ακριβός και ταυτόχρονα διάσημος παίκτης του πλανήτη και κάθε του κίνηση προκαλούσε ντελίριο στα media. Στο μυστήριο είχε προσκαλέσει τον Ολλανδό πρέσβη και με τις κάμερες του REUTERS παρούσες θα αποτελούσε τεράστιο σκάνδαλο για την κυβέρνηση, η οποία ήδη κλονιζόταν, το να συλληφθεί!

Εκείνη την Μπαρτσελόνα την είδα μόλις μία φορά ακόμη. Λίγες εβδομάδες αργότερα, θα περνούσε σαν σίφουνας διαλύοντας 5-0 τη Ρεάλ (του Νέτσερ, του Πίρι και του Αμάνθιο) μέσα στο «Μπερναμπέου»!

Ο Περουβιανός Σοτίλ έκανε ό,τι ήθελε τον Θόκο, ο Κρόιφ καθοδηγούσε με μαεστρία παρέα με τον Ρέσακ και ο Ασένσι εκτελούσε. Ήταν το ουσιαστικό τέλος του Μιγκέλ Μουνιόθ μετά από 14 χρόνια (και δύο Κύπελλα Πρωταθλητριών) στον πάγκο και η επιβεβαίωση πως η Μπαρτσελόνα στο πρόσωπο του Κρόιφ έβρισκε τον Μωυσή που θα την οδηγούσε στη Γη της Επαγγελίας. Μόνο που αυτό δεν έμελλε να συμβεί την εποχή που θα φορούσε ακόμη ποδοσφαιρικά παπούτσια, αλλά πολύ αργότερα, όταν θα επέστρεφε

πια ως προπονητής. Θα δημιουργούσε μία αληθινή dream team που και τους τίτλους στην Ισπανία σάρωσε, αλλά κυρίως έκανε πραγματικότητα το όνειρο της κατάκτησης του Κυπέλλου Πρωταθλητριών, το 1992, με το φάουλ-φωτοβολίδα του Ρόναλντ Κούμαν που λύγισε την αντίσταση της Σαμπντόρια.

Εκείνο όμως που άφησαν παρακαταθήκη ο Μίχελς και ο Κρόιφ στη Βαρκελόνη ήταν η φιλοσοφία στον τρόπο παιχνιδιού. Δεν είναι υπερβολή να ειπωθεί πως αυτό που άλλαξε τη ροή της ιστορίας για μία Εθνική ομάδα που είχε επάνω της την ταμπέλα του λούζερ, ήταν το ολλανδικό DNA. Μία επιμονή σε έναν τρόπο παιχνιδιού που θα είχε ως βάση την κατοχή μπάλας και που δεν θα επέτρεπε σε κανέναν αντίπαλο να έχει τη δυνατότητα αλλαγής του ρυθμού. Δεν ήταν εύκολο να γίνει και χρειάστηκαν τρεις δεκαετίες για να βγει στην επιφάνεια, αφού ο τρόπος λειτουργίας των ακαδημιών στη Βαρκελόνη, στα πρότυπα του Άγιαξ, άρχισαν ήδη από τη δεκαετία του '90 να παράγουν παίκτες, οι οποίοι ωστόσο δεν ήταν μπολιασμένοι ακόμη με εκείνη την αόρατη αύρα της υπεροχής που διαφοροποιεί τους καλούς από τους αληθινά σπουδαίους. Ο Φρανκ Ράικαρντ έδωσε στην Μπαρτσελόνα μία αγωνιστική ταυτότητα πριν μερικά χρόνια που οδήγησε και στην κατάκτηση του Τσάμπιονς Λιγκ το 2006, αλλά και εκείνος δεν μπόρεσε να υποτάξει το αγωνιστικό «εγώ» στο «εμείς» και ο Ροναλντίνιο από θείο δώρο εξελίχτηκε σε ανοιχτή πληγή, που έπρεπε πάση θυσία να επουλωθεί.

Τότε οι Θεοί της μπάλας αποφάσισαν να στείλουν ένα ακόμη δώρο στην Καταλωνία, ανάλογο με εκείνο της μετακίνησης του Κρόιφ το 1973. Αυτή τη φορά ήταν ένας Αργεντίνος, που από παιδί βρέθηκε στη Masia και παρά τα πολλά αρχικά προβλήματα δεν το έβαλε κάτω. Προσπάθησε σκληρά και βρήκε τον δρόμο για την πρώτη ομάδα.

Φυσικά, όταν έκανε το ντεμπούτο του στην πρώτη ομάδα σε ένα φιλικό με την Πόρτο πριν μία δεκαετία, όλοι μιλούσαν για το ταλέντο του. Ωστόσο, όταν σκόραρε την Πρωτομαγιά του 2005 εναντίον της Αλμπαθέτε για πρώτη φορά, είναι σχεδόν σίγουρο πως ούτε στα πιο τρελά όνειρα του κόσμου που βρισκόταν στην εξέδρα δεν υπήρχε η σκέψη πως αυτός ο μικρόσωμος Αργεντίνος θα ξανάγραφε σελίδα με σελίδα τα ιστορικά κιτάπια.

Τη βραδιά που περιέγραψα το πρώτο γκολ του Λιονέλ Μέσι σε ευρωπαϊκό αγώνα τη θυμάμαι με κάθε λεπτομέρεια. Ήταν εναντίον του Παναθηναϊκού, αρχές Νοεμβρίου του 2005, και ο Ιταλός προπονητής των «πρασίνων» Αλμπέρτο Μαλεζάνι, παρότι είχε αναλύσει την παραμονή του ματς πόσο μεγάλο λάθος κάνουν οι ομάδες που πρεσάρουν ψηλά τους «μπλαουγκράνα», στην πράξη έκανε άλλα! Ο Παναθηναϊκός δέχτηκε γκολ στο ξεκίνημα του ματς και τελικά συνεντρίβη με 5-0. Αν μάλιστα ο Γκαλίνοβιτς δεν έκα-νε το ματς της καριέρας του, ίσως το σκορ να ξεφευγε!

Εκείνο το βράδυ ο Λιονέλ Μέσι βρήκε δίχτυα για πρώτη φορά σε διεθνές ματς, επωφελούμενος το σάστισμα της άμυνας του ΠΑΟ. Σήμερα είναι πια, με 265 γκολ, ο κορυφαίος στη λίστα των σκόρερ του κλαμπ που τη φανέλα του φόρεσαν τόσοι και τόσοι. Και επειδή τίποτα δεν συμβαίνει τυχαία καλό είναι κάποιои να θυμούνται πως υπάρχουν στιγμές που ένα «αν», ένα «όχι» ή ένα «ναι» αλλάζουν την ιστορία.

Ακούγεται δραματικό, αλλά είναι σχεδόν βέβαιο πως ο πλανήτης δεν θα γνώριζε ποτέ τον Μέσι αν δεν βρισκόταν μία λύση στο πρόβλημα που είχε προκύψει και που αποτυπώνεται σε ένα γράμμα του πατέρα του, Χόρχε, στις 9 Ιουλίου του 2001. Παραλήπτης του ήταν ο τότε πρόεδρος της Μπαρτσελόνα. Στο γράμμα ο πατέρας του εξηγούσε τη δυσχέρεια στην οποία όλη η οικογένεια είχε περιέλ-

θει περιμένοντας μάταια να τακτοποιηθούν οι οικονομικές εκκρεμότητες του συλλόγου και παράλληλα εξέφραζε την αγωνία του για τις γραφειοκρατικές διαδικασίες που εμπόδιζαν τον 14χρονο Λιονέλ να αγωνιστεί για έξι ολόκληρους μήνες σε επίσημο παιχνίδι της ομάδας παιδίων!

Το κλειδί για τη μετακίνηση του Μέσι από την Αργεντινή στη Βαρκελόνη ήταν οι ενέσεις αυξητικής ορμόνης που έπρεπε να κάνει διαρκώς. Το ότι δεν βρισκόταν άκρη ώστε να υπογράψει το συμβόλαιό του καθυστέρουσε σημαντικά και τη θεραπεία. Την κατάσταση χειροτέρευε το γεγονός πως η αδελφή του αισθανόταν έντονη νοσταλγία για την Αργεντινή, όπως και τα δύο αδέρφια του Ματίας και Ροντρίγκο, οπότε η μητέρα του αναγκάστηκε να επιστρέψει στο Ροζάριο μαζί τους! Εκείνο τον μήνα, τον Ιούλιο του 2001, ο Μέσι (που έκλαιγε βουβά από τον πόνο κάθε φορά που έκανε μία ένεση, αλλά έσφιγγε τα δόντια) κλήθηκε από τον πατέρα του να πάρει μία απόφαση. Ή θα επέστρεφαν με όλη την οικογένεια στην Αργεντινή ή θα έμεναν στη Βαρκελόνη για να δοκιμάσει –με όλη του τη δύναμη– την τύχη του στο ποδόσφαιρο. Ευτυχώς για όλους αυτούς που αγαπάνε την μπάλα, ο Λιονέλ ήταν θηρίο θέλησης. «Δεν πάω πίσω, θα το παλέψω», είπε και μιλώντας το 2006 για εκείνες τις μέρες τόνισε: «Δεν ξέρω αν θα είχα τη δύναμη να δω το δικό μου παιδί να περνάει τα ίδια, αλλά δεν έπρεπε να το βάλω κάτω. Η οικογένειά μου με βοήθησε αφάνταστα».

Καταλυτικό ρόλο σε όλη την ιστορία έπαιξε και ο Γιόζεπ Μινγκέλα. Στις αρχές της δεκαετίας του '70 είχε προσληφθεί ως μεταφραστής του Άγγλου τεχνικού Βικ Μπάκιγχαμ (ο οποίος δούλεψε και στη χώρα μας στον Εθνικό και τον Ολυμπιακό) και ύστερα έγινε σκάουτερ στην Μπάρτσα. Είναι αυτός που ανακάλυψε τον Ντιέγκο Μαραντόνα για λογαριασμό των Καταλανών και κυρίως αυτός που διαπίστωσε πως ο Λιονέλ Μέσι ήταν κάτι ξεχωριστό.

Όλα αυτά ίσως όμως και να μην είχαν σημασία αν δεν βρισκόταν την κατάλληλη στιγμή στον πάγκο της Μπάρτσα ένας αληθινός μαθητής του Κρόιφ, ο Πεπ Γκουαρντιόλα. Με τη βοήθεια που πρόσφερε στον Λιονέλ Μέσι να πάει στην Ολυμπιάδα του Πεκίνου –παρά τις αντιρρήσεις της διοίκησης του επέτρεψε να πάει– και αυτός γύρισε έχοντας κατακτήσει το χρυσό μετάλλιο με την Εθνική Αργεντινής.

Ο Γκουαρντιόλα, με τις κινήσεις που έκανε από τη στιγμή που ανέλαβε, έχοντας και την ευτυχή συγκυρία πως πια η Ισπανία, το 2008, αποτίνασε την ταμπέλα του αιώνια χαμένου κατακτώντας με εντυπωσιακό ποδόσφαιρο το EURO, είδε την ευκαιρία να οδηγήσει επιτέλους μία αληθινά σπουδαία ομάδα στον δρόμο για να βρει την ποδοσφαιρική της Ιθάκη! Αυτό που ήθελαν ο Μίχελς και ο Κρόιφ, να φτιάξουν δηλαδή στη Βαρκελόνη έναν ανάλογο Άγιαξ των '70 που όχι μόνο θα κέρδιζε αλλά θα ανάγκαζε τους αντιπάλους να υποκλιθούν στην ανωτερότητα της νικήτριας, άρχισε να παίρνει σάρκα και οστά.

Μαζί με την εκτίναξη του Μέσι, ο οποίος πήρε έναν νέο ρόλο μέσα στο γήπεδο, ως «ψευτοεννιάρι» και γύρω του συνέχισαν να «ψηλώνουν» ολοένα και πιο πολύ αγωνιστικά ο Τσάβι και ο Ινιέστα. Με αυτούς ως ραχοκοκαλιά η νέα Μπαρτσελόνα είχε τη δυνατότητα να φτάνει σε σημεία αγωνιστικής τελειότητας που άπτονται πια της κβαντικής θεωρίας για τον χώρο και τον χρόνο, όπως αναλύει στις επόμενες σελίδες ο Σάντρο Μοντέο, στον οποίο οφείλουμε ακόμη ένα εξαιρετικό βιβλίο, το «Μουρίνιο ο εξωγήινος» που κυκλοφορεί επίσης από τις «Εκδόσεις Τόπος». Υπάρχουν στιγμές που νομίζεις πως οι ίδιοι παίκτες βρίσκονται σε δύο και τρεις θέσεις ταυτόχρονα, καλύπτοντας αστραπιαία τις αποστάσεις. Υπάρχουν επίσης στιγμές που νιώθεις πως η μπάλα, μαγεμένη από τα πόδια τους, αρνείται πεισματικά να πάει αλλού και το ότι την αλλάζουν συ-

νεχόμενα υπνωτίζει τους αντιπάλους μέχρι το κατάλληλο δευτερόλεπτο που θα χτυπήσουν σαν την κόμπρα! Άλλες φορές, ο τρόπος που αναπτύσσεται η Μπαρτσελόνα είναι παρόμοιος με αυτή τη γαλήνη που υπάρχει στην καρδιά του υποβρυχίου, την ώρα που πλέει με σβησμένες μηχανές για να αποφύγει τα σόναρ του εχθρού. Και εκεί που δεν το περιμένεις αρκεί ένα ξεπέταγμα για να γίνει η ζημιά!

Έχοντας την τύχη να βρεθώ σε διάφορα γήπεδα τα τελευταία χρόνια, περιγράφοντας μερικές από τις παραστάσεις αυτού του ποδοσφαιρικού αριστουργήματος, μπορώ άφοβα να πω πως όλοι όσοι παρακολουθούμε την ιστορία να εξελίσσεται και να γράφεται μπροστά στα μάτια μας, οφείλουμε να ευγνωμονούμε τον Θεό για αυτό που βλέπουμε. Όσο πιο γρήγορα γίνει αυτό αντιληπτό, τόσο το καλύτερο. Αυτή η Μπαρτσελόνα, πιθανότατα είναι η καλύτερη ομάδα όλων των εποχών. Αλλά και για αυτούς που διαφωνούν, το δεδομένο παραμένει ένα: και μόνο που γίνεται κουβέντα, η επιτυχία της είναι ξεκάθαρη. Αυτή η ομάδα πήρε τίτλους και θα πάρει και άλλους. Αυτό το όραμα όμως του Γκαμπιέρ, το 1899, να δημιουργήσει μία ομάδα που μία μέρα θα είναι διαφορετική, έχει ήδη υλοποιηθεί. Το μότο της Μπαρτσελόνα διαχρονικά παραμένει το *Mes que un club*, το κάτι παραπάνω από ένα κλαμπ, γιατί ακριβώς μέσα από τις δεκαετίες των επιτυχιών και των αποτυχιών, τις νίκες και τις ήττες, τα τεράστια ονόματα που φόρεσαν τη φανέλα της, αντιλαμβάνονται πως κανείς δεν ήταν ούτε θα είναι πιο πάνω από τον ίδιο τον σύλλογο. Και αυτό, σε εποχές που οι αξίες γενικά κλονίζονται, καλό είναι να το έχουμε σοβαρά στα υπόψη μας!